

DÜNYA SOYA DURUMU - Temmuz 2015

Prof. Dr. M. Hikmet BOYACIOĞLU
Okan Üniversitesi
Gıda Mühendisliği Bölüm Başkanı
hikmet.boyacioglu@okan.edu.tr

2015/16 Sezonu Görünümü

Uluslararası Hububat Konseyi, IGC; 30 Temmuz 2015 tarihli son raporunda; 2014/15 sezonu sonunda 322 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya soya fasulyesi üretimini, Temmuz 2015/Haziran 2016 döneminde, 25 Haziran 2015 tarihli öngörüsünden değiştirmeden ancak 2014/15 sezonundan 6 milyon ton düşük olarak, 316 milyon ton miktarda açıklamıştır.

Konsey; 2015/16'da küresel soya fasulyesi üretim alanının yıldan yıla yaklaşık %1 oranında yeni bir yüksek düzeye artacağını öngörülmesine karşın, ortalama verimlerin önemli üreticilerdeki önceki yılın yüksek düzeyleri ile uyumlu olmasının beklenmemesi nedeniyle toplam soya fasulyesi üretiminin yıldan yıla yaklaşık %2 oranında düşeceğini gördüğünü belirtmiştir.

IGC, 2014/15 sezonu sonunda 308 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya soya fasulyesi tüketimini, 2015/16 döneminde, Haziran ayından 1 milyon ton ve 2014/15 sezonundan 6 milyon ton yüksek, 314 milyon ton düzeyinde olmasını beklemektedir.

Konsey; dünya soya fasulyesi tüketiminin 2015/16'da yem, gıda ve endüstriyel sektörlerden soya için büyüyen talebin işlemeyi arttırması nedeniyle yıldan yıla yaklaşık %2 oranında bir artış ile yeni bir zirveye ulaşacağını öngörülmesini ve öngörülen artışın büyük bir bölümünün özellikle Çin olmak üzere Asya'daki tüketimdeki büyüme nedeniyle olacağını belirtmiştir. Raporunda; kırma amaçlı kullanımın 2015/16'da yıldan yıla %2,1 oranında artarak 277 milyon ton olarak öngörülmesi açıklanmıştır. İlaveten, gıda olarak kullanım da yıldan yıla %3,4 oranında bir artış (17 milyon tona) ve yem olarak kullanımda ise içinde bulunduğumuz sezona kıyasla %3,2 oranında bir artış (18 milyon tona) öngörülmesi not edilmiştir.

IGC, 2014/15 sezonu sonunda 120 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya soya fasulyesi ticaretinin, 2015/16 döneminde, Haziran ayından 2 milyon ton ve 2014/15 sezonundan 4 milyon ton yüksek, 124 milyon ton düzeyinde gerçekleşeceğini tahmin etmektedir.

Konsey; dünya soya fasulyesi ticareti hacminin 2015/16'da, birbirini takip eden beşinci yılda da, esas olarak Çin'in çok büyük yem sektörünün artan gereksinimleri nedeniyle, yıldan yıla yaklaşık %3,5 oranında büyüyeceğinin öngörülmesini belirtmiştir.

IGC, 2014/15 sezonu sonunda 46 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya dönem sonu soya stoklarının, 2015/16 döneminde, Haziran ayından 4 milyon ton düşük ancak 2014/15 sezonundan 2 milyon ton yüksek, 48 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesini beklemektedir.

Konsey; 2015/16'da küresel dönem sonu soya stoklarının, önceki yıldan daha az belirgin olmasına rağmen, ilave bir (yaklaşık %4 oranında) artış göstereceğinin öngörüldüğünü belirtmiştir.

IGC; başlıca ihracatçıların (ABD, Arjantin ve Brezilya) 2014/15 sezonu sonunda 27 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dönem sonu soya stoklarının, 2015/16 döneminde, Haziran ayından 4 milyon ton düşük ancak 2014/15 sezonundan 5 milyon ton yüksek, 32 milyon ton düzeyinde öngörüldüğünü açıklamıştır.

Konsey; 2015/16'da küresel dönem sonu soya stoklarında öngörülen artışın büyük bölümünün özellikle ABD'de olmak üzere başlıca ihracatçıların stokları nedeniyle olacağını belirtmiştir.

Dünya Soya Durumu, milyon ton

	12/13	13/14 Tahmin	14/15 Öngörü	15/16 Öngörü	
				25.06	30.07
Üretim	272	285	322	316	316
Tüketim	267	281	308	313	314
Ticaret	99	113	120	122	124
Stoklar	28	31	46	52	48